

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Adoptionsnämndens verksamhetsberättelse 2018

Dnr AD/49/2019

29.7.2019

Innehåll

Förord	4
1 Adoptionsnämndens sammansättning och uppgifter.....	5
2 Adoptionsnämndens verksamhet år 2018.....	8
2.1 Adoptionsnämndens administration.....	8
2.2 Utbildning, nationellt samarbete och utlåtanden	8
2.3 Plenum.....	8
2.4 Sektionen för internationella ärenden samt internationellt samarbete	9
2.5 Sektionen för adoptionstillstånd – verksamhet år 2018.....	12
3 Internationella adoptioner	14
3.1 Adoptionstjänstorganens utländska samarbetsinstanser	14
3.2 Utvecklingen av antalet barn som anlänt till Finland	15

Förord

Antalet barn som anlände till Finland år 2018 var det minsta någonsin. Endast 52 barn anlände till Finland från utlandet. I likhet med åren innan kom det största antalet barn år 2018 från Sydafrika. Det näst största antalet barn anlände från Thailand. Cirka 42 % av barnen hade vid tidpunkten för ankomsten inte fyllt 2 år. Antalet tillstånd som beviljats för internationell adoption har däremot varit relativt oförändrat under de senaste fyra åren. Sammanlagt har man årligen fattat cirka 200 beslut om tillstånd till internationell adoption.

Det finns olika orsaker till att antalet barn från utlandet har minskat. Det är möjligt att sökandenas förhållanden, personliga egenskaper eller deras önskemål om barnet inte motsvarat de krav som ställts av länderna som överlämnar barn till adoption. Antalet mottagna barn torde också ha påverkats av att allt färre barn i ursprungsländerna överlämnas till internationell adoption.

Under årens lopp har emellertid tusentals barn anlät till Finland, och många av dem är intresserade av sin bakgrund. Internationella adoptionstjänstorgan erbjuder stöd och handledning i utredningen av barnets ursprung, vilket har en ovärderlig betydelse. Tjänsterna som tillhandahålls av adoptionstjänstorganen för adoptivbarn och deras familjer håller på att öka.

År 2018 beviljades sammanlagt 50 tillstånd till inhemsk adoption. Adoptionsnämnden har inte tillgång till uppgifter om hur många adoptioner som årligen genomförts enligt beviljade tillstånd till inhemsk adoption.

I adoptionsnämndens plenum behandlades år 2018 förändringsprogrammet för barn- och familjetjänster samt ändringarna i lagstiftningen som gällde föräldraledigheter. Plenum har under tidigare år tagit initiativ till ändringar i sjukförsäkringslagen i syfte att åstadkomma en likabehandling av barn och familjer. År 2018 lämnade adoptionsnämnden ett utlåtande om ändring av sjukförsäkringslagen. Adoptionsnämnden initiativ från tidigare år om ändring av förordningen om moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag gick vidare till lagberedning. Adoptionsnämnden lämnade år 2018 sitt utlåtande om förslaget till denna lagändring, som gällde en förhöjning och uppdatering av adoptionsbidraget. Utlåtandena bereddes i samråd med sektionen för internationella ärenden.

Plenum fortsatte med att följa upp realiseringen av adoptionsnämndens och barnombudsmannens gemensamma initiativ som år 2017 riktades till medlemmarna av statsrådet och som gällde en efterhandsutvärdering av adoptionslagen samt förbättrat stöd efter adoptionen. Under pågående år 2019 skickade adoptionsnämnden och barnombudsmannen ett påminnelsebrev till de ansvariga ministerierna om verkställigheten av det gemensamma initiativet. Nu är det läge att inkludera efterhandsutvärderingen av adoptionslagen och de övriga åtgärderna som föreslås i initiativet i den nya regeringens och de ansvariga ministeriernas verksamhetsplaner och få igång verkställandet.

Merja Vuori
socialråd, adoptionsnämndens ordförande

1 Adoptionsnämndens sammansättning och uppgifter

Adoptionsnämnden fungerar i anslutning till Valvira, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som en särskild sakkunnig-, tillstånds- och tillsynsmyndighet i adoptionsärenden. Adoptionsnämnden beviljar tillstånd både till inhemsk och till utländsk adoption. Därtill beviljar adoptionsnämnden tillstånd att tillhandahålla internationell adoptionstjänst och övervakar adoptionstjänstorganens verksamhet.

Adoptioner regleras av adoptionslagen (22/2012) och av statsrådets förordning om adoption (202/2012). Vid alla beslut och andra åtgärder som gäller adoption av ett minderårigt barn ska barnets bästa komma i främsta rummet.

Adoptionsnämnden är en sådan centralmyndighet som avses i Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner (FördrS 29/1997) samt en sådan nationell myndighet som avses i den i Strasbourg ingångna europeiska konventionen om adoption (FördrS 39/2012).

Adoptionsnämnden kan sammanträda i plenum och har en sektion för internationella ärenden och en sektion för adoptionstillstånd. Ordförande i plenum samt i sektionerna är nämndens ordförande eller vice ordförande. Statsrådet tillsätter adoptionsnämnden för högst fem år i sänder. Den nuvarande mandatperioden är 1.7.2017–30.6.2022. Statsrådet utser nämndens ordförande, vice ordförande, ledamöter och suppleanter. Adoptionsnämndens ordförande, vice ordförande och sekreterare är tjänstemän vid Valvira.

Adoptionsnämndens ordförande är socialrådet Merja Vuori och vice ordförande jurist Riitta Husso. Sekreterare är jurist Johanna Huovinen och överinspektör Minna Malviniemi.

Sektionen för internationella ärenden består av nämndens ordförande eller vice ordförande samt minst fyra andra ledamöter. En av ledamöterna ska företräda utrikesministeriet. I sektionen ska det dessutom finnas personer med sakkunskap i juridiska frågor i samband med internationella adoptioner, sakkunskap i det praktiska förfarandet vid internationella adoptioner samt sakkunskap i barnskydd.

Sektionen för internationella ärenden hade följande sammansättning 31.12.2018 (ordinarie ledamot, i parentes suppleant)

ledamot som företräder utrikesministeriet:
jurist Hanna Rantala
(jurist Henna Harju)

ledamot med sakkunskap i juridiska frågor i samband med internationella adoptioner:

lagstiftningsrådet Laura Määttänen, justitieministeriet
(lagstiftningsrådet Outi Kemppainen, justitieministeriet)

ledamot med sakkunskap i det praktiska förfarandet vid internationella adoptioner:

verksamhetsledare Markus Söderlund, Våra Gemensamma Barn rf
(adoptionsskurator Anja Wikstedt, Våra Gemensamma Barn rf)

ledamot med sakkunskap i barnskydd:

jurist Johanna Laisaari, Vanda stad
(chef för enheten för familjeärenden Miia Kokko-Pekkola, Esbo stad)

Övriga ledamöter:

konsultativ tjänsteman Annika Parsons, social- och hälsovårdsministeriet

överinspektör Eeva-Maria Nieminen, Migrationsverket
(överinspektör Leena Turku, Migrationsverket)

Sektionen för adoptionstillstånd består av nämndens ordförande eller vice ordförande samt minst fyra andra ledamöter. I sektionen ska det finnas personer med sakkunskap inom områdena barnskydd, adoptionsrådgivning, barns uppväxt och utveckling samt medicinsk sakkunskap.

Sektionen för adoptionstillstånd hade följande sammansättning 31.12.2018 (ordinarie ledamot, i parentes suppleant)

ledamot med sakkunskap i barnskydd:

chef för socialarbetet Päivi Sihvo, Vanda stad
(ledande socialarbetare inom barnskyddet Mervi Vihersalo, Vanda stad)

ledamot med sakkunskap i adoptionsrådgivning:

socialarbetare Sanna Schultz-Karlsson, Helsingfors stads social- och hälsovårdsverk
(utvecklingschef Kaisa Tervonen-Arnkil, Rädda Barnen rf)

ledamot med sakkunskap i barns uppväxt och utveckling:

barnläkare Otto Helve, klinisk lärare, Barnkliniken, Helsingfors universitetssjukhus och Helsingfors universitet
(specialsakkunnig Marjatta Kekkonen, Institutet för hälsa och välfärd)

ledamot med medicinsk sakkunskap:

specialforskare Persephone Doupi, Institutet för hälsa och välfärd
(specialsakkunnig Jukka Mäkelä, Institutet för hälsa och välfärd)

Övriga ledamöter:

överinspektör Marita Raassina, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
(enhetschef Eine Heikkinen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården)

I plenum deltar ovannämnda ledamöter i sektionen för internationella ärenden och sektionen för adoptionstillstånd. Dessutom utses till plenum ett behövt antal ledamöter som företräder myndigheter och organisationer med anknytning till adoptionsnämndens verksamhetsområde. Vid behov kan också andra ledamöter utses till plenum.

Plenums sammansättning 31.12.2018 (ordinarie ledamot, i parentes suppleant)

ovannämnda ledamöter i sektionen för internationella ärenden samt ledamöter i sektionen för adoptionstillstånd med suppleanter och utöver dessa:

ledande socialarbetare Aulikki Haimi-Kaikkonen, Helsingfors stad
(adoptionsskordinator Saara Leinonen, Helsingfors stad)

chef för den internationella adoptionstjänsten Irene Pärssinen-Hentula, Rädda Barnen rf
(chef för regionverksamheten Kristiina Mattinen, Rädda Barnen rf)

chef för adoptionstjänsten Salla Hari, Interpedia ry
(verksamhetsledare Anja Ojuva, Interpedia ry)

verksamhetsledare Minna Vihavainen, Adopterade Finland rf
(Anna-Maija Laitinen, Adopterade Finland rf)

verksamhetsledare Anu Uhtio, Adoptivfamiljer rf
(kommunikations- och organisationssekreterare Veera Adolfsen, Adoptivfamiljer rf)

Päivi Jalkanen, Aikuiset adoptoidut ry
(Saara Laakkonen, Aikuiset adoptoidut ry)

Johanna Repo, Nätverket Monimuotoiset perheet – Mångformiga familjer
(Jenni Kerppola-Pesu, Nätverket Monimuotoiset perheet – Mångformiga familjer)

verksamhetsledare Juha Jämsä, Föreningen Regnbågsfamiljer rf
(projektchef Anna Moring, Föreningen Regnbågsfamiljer rf)

2 Adoptionsnämndens verksamhet år 2018

2.1 Adoptionsnämndens administration

Adoptionsnämnden fungerar i anslutning till Valvira. Sekretariatet är placerat vid avdelningen för privata tillstånd och tillsyn över socialvården.

Finansiering har erhållits från statsbudgeten för säkerställande av de lagstadgade tjänster som ges av internationella adoptionstjänstorgan efter adoptionen. Valvira har delat ut anslaget till adoptionstjänstorganen år 2018.

2.2 Utbildning, nationellt samarbete och utlåtanden

Adoptionsnämnden ordnar årligen adoptionsutbildning som i första hand riktas till tillhandahållare av adoptionsrådgivning och internationella adoptionstjänstorgan. År 2018 arrangerades utbildningen 25.1.2018 på Ständerhuset i Helsingfors. Teman för utbildningen var att stärka adoptionssökandes resurser och identifiera sårbarheter, adoptioner ur migrationsverkets synvinkel samt kontakter efter inhemsk adoption. Därtill presenterade adoptionsnämnden frågor som väckts i samband med tillståndsprovning. I utbildningen deltog 68 personer som arbetar med adoptioner.

Under året deltog nämndens ordförande och sekreterare i olika samarbetsmöten för adoptionsaktörer och som sakkunniga och föreläsare även i andra evenemang.

Adoptionsnämnden lämnade 23.5.2018 ett utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet om avgifterna för internationell adoptionstjänst, 12.9.2018 om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av sjukförsäkringslagen och till vissa andra lagar som har samband med dem samt 12.12.2018 om en höjning av adoptionsbidragen.

2.3 Plenum

Adoptionsnämndens plenum har till uppgift att följa utvecklingen i adoptionsärenden samt vid behov ta initiativ i frågor som gäller adoption. Under verksamhetsåret 2018 har adoptionsnämnden sammanträtt tre gånger i plenum.

I adoptionsnämndens plenum följde man utvecklingen i adoptionsärenden bl.a. i relation till förändringsprogrammet för barn- och familjetjänster (LAPE) och mer generellt adoptionsfrågornas roll i förändringsskedet av social- och hälsotjänsterna. Adoptionsnämndens plenum anser det vara viktigt att adoptivbarnens och adoptivfamiljernas tjänster tryggas i regeringens spetsprojekt och i vårdreformen. I adoptionsnämndens plenum framfördes behovet av att utveckla adoptionsrådgivningen. Därtill har man följt lagändringar som gället adoptionsbidrag och adoptivföräldrarnas föräldraledigheter.

Plenum fortsatte med att följa upp realiseringen av adoptionsnämndens och barnombudsmannens gemensamma initiativ som år 2017 riktades till

medlemmarna av statsrådet och som gällde en efterhandsutvärdering av adoptionslagen samt förbättrat stöd efter adoptionen. Under pågående år 2019 skickade adoptionsnämnden och barnombudsmannen ett påminnelsebrev till de ansvariga ministerierna om verkställigheten av det gemensamma initiativet.

Plenum har under tidigare år tagit initiativ till ändringar i sjukförsäkringslagen i syfte att åstadkomma en likabehandling av barn och familjer. År 2018 lämnade adoptionsnämnden ett utlåtande om ändring av sjukförsäkringslagen. Ändringar i lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2019 och 1 april 2019.

Adoptionsnämnden initiativ från tidigare år om ändring av förordningen om moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag gick vidare till lagberedning. Adoptionsnämnden lämnade år 2018 sitt utlåtande om förslaget till denna lagändring, som gällde en förhöjning och uppdatering av adoptionsbidraget. Ändringar i lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2019.

2.4 Sektionen för internationella ärenden samt internationellt samarbete

Adoptionsnämndens internationella samarbete baserar sig på ovannämnda internationella konventioner samt på adoptionslagen. Enligt konventionerna är centralmyndigheten i en stat som anslutit sig till konventionerna skyldig att bedriva internationellt samarbete i adoptionsärenden.

Sektionen för internationella ärenden ska enligt adoptionsförordningen

- i ändamålsenlig utsträckning samla in och uppdatera uppgifter om främmande staters lagstiftning och praxis i fråga om adoption och internationell adoptionstjänst samt på begäran lämna myndigheter och adoptionstjänstorgan uppgifter om detta;
- följa hur Haagkonventionen iakttas i Finland och vid behov vidta åtgärder för dess iakttagande;
- samarbeta med centralmyndigheterna eller organ som sköter en centralmyndighets uppgifter i de stater som är part i Haagkonventionen, i syfte att uppnå de mål som uppställts i konventionen och för utbyte av de upplysningar som avses i konventionen;
- samarbeta med de nationella myndigheter som utsetts av de stater som är part i den i Strasbourg den 27 november 2008 ingångna konventionen om adoption av barn, i syfte att utbyta de upplysningar som avses i konventionen;
- bevilja tillstånd till tillhandahållande av internationell adoptionstjänst och återkalla beviljade tillstånd;
- bevilja tillstånd för finska adoptionstjänstorgan att samarbeta med utländska adoptionstjänstorgan och återkalla beviljade tillstånd;
- utöva tillsyn över adoptionstjänstorganens verksamhet och deras samarbete med utländska adoptionstjänstorgan;
- lämna de utredningar som avses i 78 § i adoptionslagen och avge de utlåtanden som avses i 79 § i den lagen;
- ge ett sådant samtycke som avses i artikel 17 punkt c i Haagkonventionen samt ett sådant intyg som avses i 8 § i denna förordning i de fall då adoptionstjänstorgan saknas;

- sköta de uppgifter som enligt Haagkonventionen ska skötas av en centralmyndighet och som inte i lag eller genom förordning av statsrådet har anförtrotts något annat organ.

Möten

Sektionen för internationella ärenden sammanträdde tio gånger år 2018.

Sektionen lämnade ett flertal utlåtanden till tingsrätter i ärenden som gällde fastställande av adoption som skett utomlands. Sektionen beredde även utlåtandena till social- och hälsovårdsministeriet om avgifter för internationell adoptionstjänst, utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av sjukförsäkringslagen och till vissa andra lagar som har samband med dem samt om en höjning av adoptionsbidragen.

Sektionen för internationella ärenden gav sakkunnigkonsultationer i fråga om ansökningar som var under behandling vid adoptionsnämndens sektion för adoptionstillstånd och som gällde adoption som skett utan adoptionstjänstorgan. Sektionen för internationella ärenden lämnade sitt yttrande om riktigheten av legitimeringen av dessa sökandes dokument samt om överensställningen med Haagkonventionen av åtgärder som vidtagits i en främmande stat.

Därtill behandlade sektionen för internationella ärenden frågor i samband med adoption som förmedlats av ledamöterna eller kommit till kännedom på annat sätt.

Internationell adoptionstjänst

Sektionen för internationella ärenden beviljade år 2018 ett i 90 § i adoptionslagen avsett tillstånd till samarbete med ett utländskt adoptionstjänstorgan. Tillståndet beviljades Interpedia och gällde en fortsättning av den gällande samarbetskontakten med Happy Child Association i Thailand.

På initiativ av sektionen för internationella ärenden gavs anvisningar till adoptionstjänstorganen om skyldigheten att anmäla förändringar i adoptionssökandenas förhållanden under den tid tillståndet gäller.

Adoptionsnämnden kallade år 2018 adoptionstjänstorganen till tre sammanträden. Under sammanträdena diskuterades aktuella frågor i samband med adoptionstjänstorganens praktiska verksamhet och omvärlden för internationella adoptioner. Nämnden instruerade också adoptionstjänstorganen enligt deras önskemål.

Samarbete mellan centralmyndigheter

Nämndens sekretariat svarar regelbundet på kontakter och förfrågningar från centralmyndigheter i olika länder och skickar på motsvarande sätt nämndens förfrågningar till adoptionstjänstorgan, centralmyndigheter och i enstaka fall myndigheter i andra länder. Utredningarna kan gälla till exempel klagomål och adoptioner som skett utan adoptionstjänstorgan, men också mer allmänt ärenden i anknytning till lagstiftning eller praktiska frågor. I omfattande ärenden eller ärenden som har stor betydelse för beslutsfattandet tar sektionen för internationella ärenden ställning till innehållet i svaren eller förfrågningarna innan de skickas ut.

År 2018 följde sektionen för internationella ärenden särskilt situationen för internationella adoptioner i Kina och Taiwan. Kina fattade i december 2017 ett beslut om att slopa barnhemsavgiften som ingått i internationella adoptioner. Sektionen följde effekterna av slopandet och deltog i beredningen av ett samnordiskt brev som skickades till CCCWA. Taiwan meddelade i slutet av år 2018 att internationella adoptioner kommer att sättas på paus fram till början av år 2019. Synpunkter på beslutet begärdes från de övriga nordiska länderna.

Centralmyndigheten i Filippinerna besökte Finland 3.5.2018 och centralmyndigheten i Thailand gjorde ett besök 29.8.2018. Under mötena diskuterades ländernas adoptionsorganisation och praxis i samband med adoptioner.

Möte i Norge för de nordiska centralmyndigheterna för adoption

Det årliga mötet för de nordiska centralmyndigheterna hölls i maj 2018 i Oslo. I mötet deltog adoptionsnämndens ordförande Merja Vuori och adoptionsnämndens sekreterare Johanna Huovinen.

Diskussionsteman var bland annat Norges nya adoptionslag, minskningen av antalet internationella adoptioner, Illicit Practice Working Group i Haag, tjänster efter adoptionen samt GDPR. Bland samarbetsstater lyftes särskilt fram Kina, Chile, Sri Lanka, Vietnam, Sydafrika och Indien.

Genomförandet av Haagkonventionen

Haagkonferensen för internationell privaträtt, som följer och utvecklar bland annat genomförandet av Haagkonventionen om internationella adoptioner, ordnade senast år 2015 ett möte för specialkommissionen för adoptionskonventionen. Mellan mötena deltar centralmyndigheterna i konventionsstaterna, i Finland adoptionsnämnden, årligen i att följa och utveckla genomförandet av Haagkonventionen, bland annat genom att besvara olika förfrågningar som skickas av Haag Permanent Bureau. I gengäld får nämnden information från Permanent Bureau i frågor som gäller enskilda konventionsstater.

EurAdopt-seminarium i Italien

I Milan arrangerades 24–25.5.2018 ett seminarium av EurAdoption under temat "The Intercountry Adoption Dilemma, How can we provide the highest level of protection to abandoned children". Seminariet behandlade ett omfattande urval av olika aktuella frågor kring adoption, såsom det minskade antalet internationella adoptioner, utveckling av adoptionsprocessen och god praxis samt adoptivbarnens välbefinnande och ursprung. I seminariet deltog adoptionsnämndens sekreterare Johanna Huovinen och Minna Malviniemi samt tillståndssektionens ledamot Marita Raassina.

International Social Services (ISS)

Adoptionsnämnden har i sitt arbete använt landsuppgifter och rapporter som tillhandahålls av ISS. Landsuppgifter och rapporter behövs särskilt när tillstånd övervägs för ett finländskt adoptionstjänstorgan att samarbeta med en utländsk samarbetspartner. Valvira betalar årligen ISS:s medlemsavgift för Finlands del, varefter tjänsterna är tillgängliga för adoptionsnämnden och andra myndigheter.

År 2018 begärdes sakkunnighjälp av ISS till stöd för planering av en tillsynsresa för adoptionsnämnden. I samband med EurAdopt-seminariet i Milan ordnades ett inofficiellt möte mellan centralmyndigheterna som sammankallats av ISS och gällde en Vietnam-utredning som var under beredning hos ISS. Utredningen företas av Mia Dambach och Nigel Cantwell. I mötet deltog adoptionsnämndens sekreterare Johanna Huovinen.

Samarbets- och tillsynsresa

Adoptionsnämndens årliga tillsyns- och samarbetsresa planerades vid sammanträdena av sektionen för internationella ärenden. Resan avbokades av orsaker som inte berodde på nämnden. Således gjorde adoptionsnämnden ingen tillsyns- och samarbetsresa år 2018.

2.5 Sektionen för adoptionstillstånd – verksamhet år 2018

Sektionen för adoptionstillstånd behandlar ärenden som gäller beviljande av adoptionstillstånd, ändring av villkoren för ett tillstånd och förlängning av ett tillstånds giltighetstid. Sektionen för adoptionstillstånd behandlar dessutom anmälningar om ändringar i adoptionssökandens förhållanden och återkallande av tillstånd.

Tillstånd till adoption ska i princip alltid ansökas när en person som är bosatt i Finland vill adoptera ett barn under 18 år (s.k. extern adoption). Tillståndskravet gäller både inhemska adoptioner enligt 40 § i adoptionslagen och utländska adoptioner enligt 41 § i adoptionslagen som sker genom förmedling av internationell adoptionstjänst. Tillstånd till adoption behövs inte i inhemska adoptioner, om sökanden vill adoptera sin makes eller makas barn (s.k. adoption inom familjen) eller ett barn som varaktigt har vårdats och uppfostrats av sökanden.

Adoptionstillstånd beviljas för viss tid, högst två år. Förlängning av tillståndets giltighetstid ska vid behov ansökas innan giltighetstiden för tillståndet går ut. Om det sker en väsentlig förändring i adoptionssökandens förhållanden under den tid tillståndet gäller, ska sökanden utan dröjsmål anmäla detta till adoptionsnämnden.

Adoptionsnämndens sektion för adoptionstillstånd sammanträdde år 2018 totalt 22 gånger, varav 11 gånger i sin normala sammansättning och 11 gånger i begränsad sammansättning, som består av nämndens ordförande eller vice ordförande samt sektionens ledamot eller suppleant som företräder sakkunskap i barnskydd eller adoptionsrådgivning. En förutsättning för att ett ärende ska kunna behandlas i begränsad sammansättning är att utgången i ärendet med beaktande av omständigheterna i fallet och nämndens tidigare praxis kan anses klar. Sektionen kan i begränsad sammansättning bevilja adoptionstillstånd med stöd av 40 eller 41 § i adoptionslagen, förlänga ett adoptionstillstånds giltighetstid, godkänna byte av adoptionstjänstorgan eller besluta om andra mindre ändringar i villkoren för ett adoptionstillstånd samt besluta att en anmälan om ändringar i adoptionssökandens förhållanden inte ger anledning att återkalla adoptionstillståndet eller ändra villkoren för tillståndet.

År 2018 beviljade adoptionsnämndens sektion för adoptionstillstånd 66 nya tillstånd till internationell adoption genom förmedling av ett adoptionstjänstorgan enligt 41 §

i adoptionslagen. I ett fall beviljades inte tillstånd. Giltighetstiden av adoptionstillståndet för internationell adoption förlängdes för 64 tillstånd. I ett fall beviljades inte förlängning av tillståndets giltighetstid. Sammanlagt 24 beslut fattades med anledning av anmälningar om förändringar i adoptionssökandenas förhållanden.

År 2018 beviljade adoptionsnämndens sektion för adoptionstillstånd 29 nya tillstånd till inhemsk adoption och förlängde giltighetstiden för 15 tillstånd. Med anledning av anmälningar om förändrade förhållanden fattades 4 beslut.

Jämfört med föregående år 2017 ökade antalet beslut om nya tillstånd till internationell adoption. År 2017 avgjordes 53 ansökningsärenden som gällde nytt tillstånd till internationell adoption, emedan antalet behandlade ansökningar år 2018 var 66. Antalet beviljade tillstånd till inhemsk adoption var nästan oförändrat. År 2017 beviljades 30 nya tillstånd till inhemsk adoption, medan antalet nya tillstånd år 2018 var 29. Antalet beslut om förlängning av giltighetstiden för tillstånd till internationell adoption minskade från 81 beslut år 2017 till 64 beslut år 2018. Giltighetstiden för tillstånd som beviljats till inhemsk adoption förlängdes år 2017 för sammanlagt 14 tillstånd, medan antalet förlängningar år 2018 var 15.

I undantagsfall kan ett adoptionstjänstorgans tjänster inte anlitas i vissa internationella adoptioner. Då kan tillstånd till internationell adoption av ett visst barn enligt 42 § i adoptionslagen beviljas närmast i ett sådant fall där barnet som ska adopteras är nära släkting till sökanden, barnets ursprungsland saknar ett finländskt adoptionstjänstorgan och barnet är i behov av internationell adoption. År 2018 beviljades tillstånd till internationell adoption av totalt två barn utan adoptionstjänstorgan.

Behandlingen av ansökan om tillstånd till adoption är det snabbaste skedet i sökandens adoptionsprocess. Behandlingstiden för tillståndsärenden var år 2018 i genomsnitt 1–2 månader. Majoriteten av de mottagna ansökningarna behandlas vid nämndens påföljande sammanträde. Behandlingen fördröjs av bristfälliga ansökningshandlingar eller annat behov av tilläggsutredning.

Mer information om tillståndssektionens verksamhet finns i statistiken på [adoptionsnämndens webbplats](#).

3 Internationella adoptioner

Vid internationella adoptioner ska adoptionstjänstorgan i regel alltid anlitas. År 2018 fanns det tre adoptionstjänstorgan i Finland: Interpedia rf, Rädda Barnen rf:s internationella adoptionstjänst och Helsingfors stads social- och hälsovårdsverk. Helsingfors stads internationella adoptionstjänst tar inte längre emot nya kunder, men behandlar de ansökningar som redan inletts och sköter sina tidigare kunders tjänster som ges efter adoptionen. Adoptionstjänstorganen hade vid slutet av år 2018 gällande tillstånd med totalt åtta länder.

Adoptionstjänstorganets uppgift är att bistå adoptionssökanden vid åtgärder som hänför sig till internationell adoption av ett barn under 18 år samt övervaka att adoptionen genomförs i enlighet med barnets bästa, med respekt för i internationell rätt erkända principer om barnets rättigheter och utan att någon på ett obehörigt sätt får ekonomisk eller annan nytta av adoptionen. Adoptionstjänstorganet ska också sköta uppgifter inom tjänsterna som ges efter att adoptionen fastställts.

3.1 Adoptionstjänstorganens utländska samarbetsinstanser

Adoptionsnämnden beviljar tillstånd till adoptionstjänstorgan samt tillstånd till dem att samarbeta med utländska adoptionstjänstorgan. Tillstånd beviljas för en bestämd tid på högst fem år. Tabellen nedan visar gällande kontakttillstånd 31.12.2018, separat för varje land.

Rädda Barnen rf		
Land	Centralmyndighet	Kontakt
Bulgarien	Ministry of Justice	ANIDO Association
Filippinerna	Inter Country Adoption Board (ICAB)	Inter Country Adoption Board (ICAB)
Kina (PRC)	China Centre for Children's Welfare and Adoption (CCCWA)	China Centre for Children's Welfare and Adoption (CCCWA)
Thailand	Department of Children and Youth (DCY)	Department of Children and Youth (DCY) Thai Red Cross Children Home (TRRCH)
Interpedia ry		
Land	Centralmyndighet	Kontakt
Bulgarien	Ministry of Justice	Family National Association (FNA)
Sydafrika	Department of Social Development	Abba Specialist Adoption & Social Services (Abba)

Indien	Central Authority Resource Agency (CARA)	Central Authority Resource Agency (CARA)
Kina (PRC)	China Centre for Children's Welfare and Adoption (CCCWA)	China Centre for Children's Welfare and Adoption (CCCWA)
Colombia	Instituto Colombiano de Bienestar Familiar (ICBF)	Instituto Colombiano de Bienestar Familiar (ICBF) Centro para el Reintegro y Atención del Niño (Fundación CRAN) Fundación Casa de la Madre y el Niño La Fundación Ayuda a la Infancia Hogar Bambi Chiquitines
Taiwan	-	Christian Salvation Service (CSS)
Thailand	Department of Children and Youth (DCY)	Department of Children and Youth (DCY)
Helsingfors stad		
Land	Centralmyndighet	Kontakt
Bulgarien	Ministry of Justice	Happy Child Association
Sydafrika	Department of Social Development	Jo'burg Child Welfare (JCW)
Thailand	Department of Children and Youth (DCY)	Thai Red Cross Children Home (TRRCH) Department of Children and Youth (DCY)

3.2 Utvecklingen av antalet barn som anlänt till Finland

Från och med år 1985 har sammanlagt 4 700 barn anlänt till Finland via internationell adoption genom förmedling av adoptionstjänstorgan. År 2014 anlände 142 barn via internationell adoption, år 2015 var antalet barn 93 och år 2016 var deras antal 58. År 2017 vände den sjunkande trenden, och till Finland anlände 70 barn. År 2018 sjönk antalet och till Finland anlände 52 barn.

Det finns ingen statistik om inhemska externa adoptioner, eftersom adoptionsnämnden inte får information om barn som adopterats i hemlandet. Tillståndsplikten gäller endast för de sökande av inhemsk adoption som inlett adoptionsrådgivning efter 1.7.2012.

Mer detaljerad information om barn som anlänt till Finland finns i statistikerna på [adoptionsnämndens webbplats](#).

Antal internationellt adopterade barn som anlänt till Finland genom förmedling av adoptionstjänstorgan 1986-2018

	1985																
	-																
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bulgarien														1			4
Dominikanska republiken	6																
Sydafrika	22	23	24	27	22	25	36	41	32	45	32	37	37	35	14	22	13
Etiopien	191	6	7	5	15	13	14	16	10	10	3	3	3	1			
Filippinerna	7	12	12	19	21	19	11	10	12	8	21	10	14	6	9	7	5
Guatemala	13																
Indien	97	6	8	15	4	9	2	7	3	7	8	8	7	5	5	5	6
Karelska republiken	3																
Kenya									9	6	10	4	6	4			
Kina	265	61	133	140	49	46	18	33	23	41	62	47	33	27	10	13	7
Colombia	385	37	22	20	18	14	17	11	11	7	8	2	16	5	9	8	6
Polen	24	1	2	2													
Rumänien	34																
Sri Lanka	43																
Taiwan	1															2	1
Thailand	334	64	36	42	37	27	24	31	22	8	14	15	15	9	11	13	10
Ryssland	550	26	41	35	50	20	34	36	38	31	17	15	10				
Vietnam	35																
Estland	60	2	4	3	2	3	1	2					1				
SAMMANLAGT	2070	238	289	308	218	176	157	187	160	163	175	141	142	93	58	70	52

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

PB 210

00281 Helsingfors

Mannerheimvägen 103b, 00280 Helsingfors

Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi

Telefon 0295 209 111

Fax 0295 209 700

E-post: kirjaamo(at)valvira.fi

www.valvira.fi